

Lugupeetud rahandusminister
info@rahandusministeerium.ee

Teie: 23.04.2025 nr 1.1-10.1/2008-1
Meie: 14.05.2025 nr 2-3.7

Audiitorkogu arvamus raamatupidamise seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta

Täname võimaluse eest esitada oma arvamus seaduseelnõu kohta. Audiitorkogu eesmärkidest ja ülesannetest tulenevalt peame eelkõige oluliseks esitada oma ettepanekud audiitorteenuse osutamisega seonduvate õigusnormide kohta.

Hea meel on tõdeda, et Euroopa Komisjon on võtnud endale eesmärgi vähendada ettevõtete aruandluskoormust ja suurendada seeläbi nende konkurentsivõimet. Samas peab arvestama, et Eesti on kestlikkusdirektiivi kohustuslikud osad oma seadustesse üle võtnud ning seeläbi on tekkinud uusi kohustusi nii vandeaudiitoritel kui ka Audiitorkogul. Peame oluliseks, et RPSi muutmise käigus vaadatakse üle ka vandeaudiitoritele ja Audiitorkogule pandud täiendavad kohustused olukorras, kus oodatud ajagraafikus ja mahus kestlikkuskindluse teenust Eesti riik enam ette ei näe.

Kestlikkusvandeaudiitori kutseeksami korraldamine

Seoses uue kestlikkusvandeaudiitori kutsega tekkis vajadus uute kestlikkusvandeaudiitori kutseeksami moodulite koostamiseks. Arvestades, et hetkel juba on kestlikkusvandeaudiitoreid rohkem kui raamatupidamisseaduse muudatuste valguses lähiaastatel vaja ning seda, et hetkel esineb suur ebakindlus, millised on lõplikud kestlikkusstandardite ja kestlikkusaruandlust mõjutavate teiste otsekohalduvate määruste muudatused, ei ole praegu uute eksamimoodulite loomine vajalik ega praktiline. Ka uute eksamimoodulite koostamine peab seega edasi lükkuma sarnaselt kestlikkusaruandluse teise laine edasilükkamisega, s.o. kaks aastat.

Kestlikkusvandeaudiitorite täiendusõppe kohustus

Seoses kestlikkusdirektiivi ülevõtmisega audiitortegevuse seadusesse tekkis lisaks senisele finantsvandeaudiitori kutsele ka kestlikkusvandeaudiitori kutse. 2024. aasta sügisel, kui kehtisid praegu muudetavate (EL) 2022/2464 ja (EL) 2024/1760 direktiivide nõuded, läbisid kestlikkusvandeaudiitori atesteerimiskoolituse 97 vandeaudiitorit, et omandada kestlikkusvandeaudiitori kutse. Seda tehti eeldusel, et lähiaastatel vajab Eestis kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli üle paarisaja Eesti ettevõtte.

Kõigil eelmainitud 97-l kestlikkusvandeaudiitoril on hetkel kehtiva audiitortegevuse seaduse kohaselt seoses täiendava kutsetasemega ka täiendava täiendusõppe läbimise kohustus järgneva kolme aasta jooksul (alates 01.07.2025). Olukorras, kus on võimalik

kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohustuslikus korras läbivate ettevõtete arvu oluline vähenemine, on selge, et ka nimetatud täiendusõppe kohustuse kehtima hakkamine vajab analüüsi. Eelkõige vajab täiendavat analüüsi selliste kestlikkusvandeaudiitorite täiendava täiendusõppe regulatsioon, kelle algselt eeldatud klienditöö võib, aga ei pruugi, edasi lükkuda ja/või üldse ära jääda. Peame võimalikuks, et ka kehtiv audiitortegevuse seadus pakub võimalusi olukorra lahendamiseks, kuid seda peaks eelnõu koostaja analüüsima.

Lisakommentaariid

Juhime tähelepanu, et kehtiva RPSi ja AudSi vastuvõtmisel 2024. aasta lõpus jäid mõlemasse seadusse sisse mõned ebatäpsused. Esitasime nende kohta 2024. aasta lõpus oma tähelepanekud ning kommentaaride kohaselt nendega ka arvestati, kuid lõplikust seaduse tekstist jäid need siiski välja:

RPS § 25 lg 4

§ 25 lg 4 teise lause sõnastus vajab muutmist. Õigusnormi teise lause kohaselt ei kohaldu erand auditeeritava majandusaasta aruande puhul. Õige sõnastus on, et erandit ei kohaldata audiitorkontrolli kohustusega majandusaasta aruande puhul. Audiitorkontroll hõlmab nii auditit kui ka ülevaatust. Praeguse sõnastuse kohaselt jääb aga ülevaatust kui üks audiitorkontrolli vorm õigusnormi mõjualast välja ja erandit kohaldatakse vaid auditi puhul.

AudS § 94¹

Euroopa Liidu õigusaktide nõuetest tulenevalt peab audiitor kontrollima kestlikkusaruandlusega seoses nelja objekti, sh aruannete esitamist ESEF vormingus. Esimesed kolm objekti on hõlmatud kestlikkusaruande endaga ja nende audiitorkontrolli kohustus on sätestatud eelnõu punktis 65, millega täiendatakse AudS § 94¹ järgnevas sõnastuses:

„Raamatupidamise seaduse § 24 lõikes 2 ja § 31 lõikes 4 nimetatud isikute kestlikkusaruande ja konsolideeritud kestlikkusaruande audiitorkontroll on kohustuslik.“

Hetkel on eelnõus küll RPSi muudatustega reguleeritud ettevõtte kohustus koostada aruanne ESEF formaadis, ent me ei suutnud tuvastada ahelat, mille kohaselt ettevõtte peaks audiitorilt tellima eraldi töövõtu, mille tulemusena saaks audiitor avaldada arvamust ESEF formaadi korrektse rakendamise kohta. Ilma ettevõtjapoolse vastavasisulise kohustuseta ei saa audiitor sellist tööd teha ning selle kohta arvamust avaldada. Soovitame täiendada eelnõus AudS § 94¹ muutmiskäsku selliselt, et audiitorkontroll hõlmaks ka RPS muutmise eelnõu punktis 15 esitatud RPS § 25 lg 1 sätestatud vorminõuet.

Kuigi hetkel ei ole nn Omnibussi projekti tõttu üheselt selge, millal hakatakse aruande koostajatelt nõudma kestlikkusaruande esitamist ESEF vormingus, peab ka audiitortegevuse seadus nimetatud kontrollikohustust sisaldama, kuna RPSis on vastav kohustus sätestatud (§ 25 lg 1).

Tuleviku vaates on kontrolliobjektide täpsustus seda olulisem, et järgnevatel aastatel, kui jõustub eraldi kestlikkusaruandluse rahvusvaheline kontrollistandard, hakkab kestlikkusaruandluse kontroll ja ESEF määrase kohase märgistamise kontroll eeldatavalt toimuma erinevate audiitorkontrolli standardite alusel.

AudS § 185³ lg 7

Esimeses lauses tuleb teine kuupäev „2026. aasta 1. jaanuari“ asendada kuupäevaga „2029. aasta 1. jaanuari“. Ka eelnõu koostaja on eelnõule lisatud kooskõlastustabeli p-s 10 Audiitorkogu arvamusega nõustunud ja märkinud, et arvestades Audiitorkogu hinnangut enda võimaluste osas kestlikkusaruande ja selle audiitorkontrolli koolituse läbiviimiseks, on eelnõus muudetud AudS § 185³ lõikes 7 sätestatud tähtaega ning nimetatud koolituse läbiviimise uueks tähtajaks on märgitud 2029. aasta 1. jaanuar.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt-Martin Arengu

Audiitorkogu president